

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

Cada bugada perdém un llenzol.

No en vá deyam en lo número passat, que 'ns donarian *una aglá pera fer cagar un roure*. Meditin bé nostres pagesos y veuran com tot son *promesas y poch pá*, al parlar de la suposta rebaixa de contribucions.

En los projectes d' Hisenda s' introduheixen las variacions següents:

Los culliters nacionals que exportin vins podran solicitar lo retorn del impost que hagin devengat los caldos que s' exportin.

La contribució que paga la riqueza urbana no s' altera.

En l' impost de Consums, los ayguardens, alcohols y licors abonarán 80 pessetas per hectólitro, 'ls menors de 60 graus; pagarán 100 pessetas los de seixanta á vuitanta y 120 pessetas los superiors á vuitanta graus:

Se suprimeix l' impost tranzitori que satisfassin los ayguardents.

Los Ajuntaments no imposarán arbitris que excedeixin del 4 y del 6 per cent segons la graduació de las begudas alcohólicas.

Los alcohols extrangers satisfarán lo corresponent impost en las aduanas.

Los fabricants d' ayguardents nacionals y 'ls culliters de vi adeutarán lo degut impost en los punts de producció.

Se reduheixen las contribucions d' inmoebles y de la riqueza rústica. Los pobles que pagan lo 17 y 'l 22 20 per 100, pagarán lo 15'50 y 'l 20'25.

Se rebaixan al 45 per 100 los encabessaments forsosos dels ajuntaments menors de 30,000 ánimas, essent obligatori l' encabessament de consums.

Lo valor de las cédulas personals s' augmentará en un 100 per 100 pera 'l tesor. Los ajuntaments no imposarán cap recárrech á las mateixas.

Los ajuntaments superiors de 30,000 habitants obtindrán en cupos assignats ó concertats la rebaixa del 16 per 100 que sobre de las cuotas ó recárrechs de las cédulas.

La recaudació de la contribució territorial é industrial corre-
rá á cárrech de la Hisenda, baix la inspecció de la secció cen-
tral de las delegacions y administracions subalternas, quals
gefes nombrarán lliurement als recaudadors y als agents exe-
cutius.

Després d' aixó, cal exclamar lo que sentirem á dir en un rotllo de pagesos ahont se comentava 'l nou projecte que acabém d' estractar. *¡Y los Ajuntaments de que furán mánegas! ¡Aixó es convertirnos en administradors del Govern y encara sense sou! ¡En Espanya, lo millor es apendre á robar!* Aquestas y altres exclamacions sortian d' una colla de pagesos á quins cohia la llaga, després d' un sinapisme tan inesperat. De las rendas del metálích no se 'n parla, per mes que sos possehidors tingan los mateixos drets que 'ls restants de la nació.

No 'ns toca sino afegir que, si aixó passa, tot es possible en nostre país y val mes que abaixém las calsas y nos deixém surrar la badana, tot dihent: *paga y recorra*, després de quedarsho tot.—T.

SECCIO D' AGRICULTURA PRACTICA.

Del cultiu de la vinya en la comarca de Vilanova y Geltrú.

Una de las condicions principals que deu tenir lo terreno pera 'l cultiu de la vinya, es l' haberhi bastant temps que la terra en que s' vol plantar, no s' hi hagi cultivat dita planta, de manera que la experiencia ensenya que tots los esforços del propietari en travalls y adobs no han pogut may suplir aquesta necessitat.

Terrenos ventatjosos pera 'l cultiu de la vinya

Segons sigui la posició ó calitat del terreno donará la vinya mes ó menos resultats, porque un terreno será superior á un altre, mentres que l' inferior moltes vegadas per la seva posició ó calitat tindrà molta ventatja en donar fruyt y mes bona classe, així es que un terreno que tingui un poch de pendent y posició, cara al sol de mitx dia, donará fruyt superior, abundant y continuat, que no un terreno gras y enclotat y no gayre asosleyat ahont las ayguas y los frets moltes vegadas aminoran la sortida del fruyt y rebaixan la bondat de la classe.

Cuidado que deu tenirse en los mayols

La classe de mayols ó planta que s' escull pera la plantació es una de las miras principals que deu tenir l' agricultor porque de ells dependeix la bondat de la planta mentres dura la seva existencia.

Tampoch no es menos important escullir la classe que requereix lo terreno, porque si la plantació es en terreno rocós convindrà posarhi mayols de xarel-lo y que siguin d' una classe que fassi 'ls rahims llarchs y que tinguin los grans grossos é iguals y no d' aquells com á pinyas ab uns quants grans grossos y los demás petits; y si es un terreno bó, se tindrà que posarhi mayols de sumoy que també siguin llarchs y las vergas tinguin los nusos ó borróns ben clars, que siguin esblanquehidas y no vermellas, ni que las vergas siguin dretas al ayre; sino que se estenguin per terra.

Modo de fer la plantació ó cultiu del primer any

Cuan se vol plantar un camp, al mes de Juriol te que llaurarse y cubrirlo de formigueras desseguida, de vuyt ó deu faixinas cada una.

Al mes de Setembre ú Octubre se portarán los fems necessaris pera barrejarlos ab lo cremadís de las formigueras y se barrejarán desseguida.

Al mes de Novembre se donará una resseguida per arrancar las malas herbas y desseguida se dona una llaurada y aplana.

Al mes de Desembre se tallan los mayols y se posan quinze dias ab aygua, y senyalar lo terreno per obrir los claverons

Al mateix mes ó bé al Janer se farà la plantació obrint los claverons posanthi los mayols y tiranthi l' adob de las pilas barrejadas, y se tirará tot lo guret ó be la terra cultivada que queda desde un claveró al altre, quedant la terra nova que se ha tret, de dintre 'ls claveróns en pilas que després de plantat se escampan per sobre.

Al mes de Febrer ó Mars se llaura y cava 'l mayol, desseguida se adressan las renglas dels mayols y se podan á dos borróns sobre la terra.

Al Abril ó Maig se llaura y cava ó be cada vegada que plou fort porque es molt mal pera 'l mayol que la terra estiga forta ó acarada.

Cultiu del segon any o mayolar

Al més de Febrer se llaura y cava y després se poda y se talla sobre del primér borró de sobre terra deixant dos borronets del que ha crescut desde la plantació.

En lo més d' Abril se llaura y cava donantli una ensofrada.

Al mes de Juny se torna á llaurar y cavar y se torna á ensofrar.

En qualsevol temps que hi hagi herba se passarà una cavada d' aixada.

Cultiu del tercer any

Al mes de Desembre se podará deixantli á cada cep una ó dos brocadas segons la resistencia que tinga, procurant que 'l cep quedi ben criat porque d' aquesta poda dependeix bastant

lo estar ben criada la vinya y luego se recullirán las vergas y se farán faixinas.

Al mes de Janer se llaura y se cava y se ressegueix á podar 'ls ceps que eran colgats.

En Mars ó Abril se dona una segona llaurada y cavada, y desseguida se ensofra.

Al mes de Maig se esporga deixant dos vergas en cada brocada vella, que l' un dels brots se anomena *brocada* y lo de mes amunt se anomena *sobre coll* y luego se hi dona una ensofrada.

Al Juny se torna á llaurar y cavar y després se ensofra.

Als ídemés anys se seguirá lo mateix sistema de travalls que 'l tercer, sols que en lo podar tindrán que deixar á cada cep al menos dos brocadas; y cuan la vinya tingui sis ó set anys se comensará á posarhi adob, que será d' un formiguer en mitx de quatre ceps y se fará un clot á cada part de formiguer que será cada dos ceps y s' hi tirará una senalla de fems y la meytat del formiguer sobre del fems, que se diu fer *rasetas*.

Després d' haber dat una petita idea de la necessitat que té lo terreno d' estar reposat pera plantar la vinya, y de las ventatjas d' un á altre terreno, com també la elecció de la planta en los mayols, y lo modo de cultivarla, passarem á donar lo pressupost dels gastos que en lo cultiu de la vinya se emplea, sols se deu advertir que 'ls gastos de la oberta de clots ó claveróns es tan variable per la diferencia dels terrenos, així es que pendrém un terme mitx entre 'l fàcil y costós — R. A.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRICOLAS

Cria de caballs.—Diu *La Voz del Piríneo* Al objecte de fer requissa de cavalls de tiro, alguns empresaris de cotxes, procedents de S. Feliu de Guixols, han estat aquestos dias recurrent los pobles de la Cerdanya, efectuant importants compras de dit bestiar.

No es aquesta la primera vegada que aquestos senyors venen á nostre pays pera provehirse de cavalls, lo que proba lo bon resultat obtingut en las classes que aquí 's produheixen.

Vagons-cisternas pera 'ls vins.—La Companyia del ferro-carril del Mitjdia de Fransa ha proposat á la Direcció general un nou sistema de vagons-cisternas pera la conducció de líquits. Aquest sistema ha sigut examinat al objecte d'aplicarlo á la conducció de vins per la anomenada ret del Adriàtich, atenent á las reclamacions dels productors, que desitjan facilitats pera exportar sos vins. Lo vagó construït de ferro tot éll, vá cubert de fusta á fi de evitar que afectin al líquit las variacions atmosféricas. Aquest vagó té además la ventatja de poder contenir deu toneladas, es á dir, un poch més de 100 hectólitros, y facilita la carga y descarga del vi per trovarse provehit de válvulas y de una bomba. També porta una válvula de seguretat que permet la sortida dels gasos que puguin desenvoluparse durant lo transport: pot rentarse y netejarse fa cilment, y pera evitar inconvenients s'ha adoptat un revestiment completament insoluble en lo ví; de manera que aquest no s'altera per trobarse tocant las parets de la cisterna. Cada vagó d'aquesta mena costa no més que 6500 pessetas.

MERCATS FIRAS Y CULLITAS.

¶ **Banyolas.**—Blat de 1.ª á 16 pessetas quartera de 80 litros.—Id. de 2.ª, á 15.—Id. de 3.ª, á 14.—Ordi, á 8.—Civada, á 6'75.—Vessas, á 15.—Fabas, á 11'55.—Blat de moro, á 11.—Mill, á 11.—Panís, á 10.—Fajol, á 13.—Llobins, á 8'50.—Monjetas, á 24.—Ous, á 0'75 dotzena.

Berga.—Blat *xeixa*, á 19 pessetas l' hectólitre.—Id. *forment*, á 18' 25.—Ségol, á 14.—Ordi, á 11'25.—Civada, á 7'75.—Blat de moro, á 12'50.—Garrofins, á 18'75.—Fabas, á 17.—Monjetas, á 20.—Patatas, á 7'50 lo quintá métrich.

La Bisbal.—Blat, á 16 pessetas quartera de 80 litros.—Ségol, á 10.—Ordi, á 7.—Civada, á 6'50.—Ciurons, á 15'30.—Vessas, á 14.—Llobins, á 8.—Fabas, á 10'50.—Blat de moro, á 10.—Mill, á 12.—Monjetas, á 22.—Panís, á 9.

Lleyda.—Blat mont superior; de 16'50 á 17 pessetas quartera.—Id. *estranjer*, de 15'25 á 15'50.—Ordi, de 7'25 á 7'75.—Blat de moro, de 8 á 9.—Fabóns, de 9'75 á 10.—Monjetas, de 17 á 20.

Puigcerdá.—Blat, á 25 pessetas la carga.—Ségol, á 17.—Ordi, á 17.—Patatas, á 7.—Moltó, á 1'75 la carnicera —Badella, á 1'25.—Bou, á 1'25.—Porch, á 3.—Porch sech, á 2.—Llangonissa seca, de 4 á 6.

Salís.—Lo dijous se celebrá la fira havent sigut molt concorreguda de negociants de totas parts. Com las cullitas se presentan bé, se feren algunas transaccions importants de bestiar.

Tarragona.—Lo vi negre priorat bona classe, s' ofereix de 24 á 28 pessetas carga de 124'60 litros —Vi del camp, de 18 á 23.—Del Vendrell, de 14 á 20.—De Montblanch, de 19 á 20.—Mistela negra de 40 á 45.—Mistela blanca, de 20 á 28.

Los olis nous d' aquest camp son sollicitats y 's pagan de 4'25 á 4'75 pessetas quartá; los vells de 3'75 á 4'50 segons classe; d' Urgell, de 3'50 á 4.

Molta existencia de garrofa y regulars demandas. Se fan de 4'50 á 5 pessetas quinta de 41'60 kg. las novas, y de 4'75 á 5'25 las vellas.

Tortosa.—Los olis superiors continúan pujant de preu, habentse fet alguns ajustos de bastanta importancia á 15'25 pessetas lo canti de 15 kilógrams.

Tremp.—Blat, de 15 á 16 pessetas.—Ségol, de 11 á 12.—Ordi, de 8 á 9.—Blat de moro, á 9.—Patatas, de 4 á 5.—Monjetas, de 14 á 15.—VÍ, de 7 á 8.—Oli, de 10'50 á 11

Valls.—Vins blancs, de 11 á 15 pessetas carga.—Vins negres, de 16 á 18.—Ordi, de 6 á 7 pessetas quartera —Monjetas del pinet, de 19 á 20.—Fabóns, á 9'50.—Oli d' oliva, de 14 á 16 rals quartá.—Garrofas, á 5'75 pessetas quintá

Vich.—Xexa, á 14 pessetas la quartera.—Forment, á 13.—Mestall, á 11.—Ségol, á 9'50.—Ordi, á 7'25.—Cibada, á 6.—Espelta, á 5.—Blatdemoro, á 9'50.—Fajol, á 9.—Fabas, á 11.—Llegum, á 13.—Fasols, á 14.—Mill, á 10.—Ciurons, á 14.

CALENDARI DEL APICULTOR MOVILISTA.

FEBRER.

Las mateixas prescripcions del Janer son pertinents á n' aquest mes

Certs anys, Febrer nos ofereix una curta pero sostinguda primavera en la que la vegetació reviu fent concurs als florits ametllers; altres anys dias variables en extrém y nits molt fredas lo fan ser pitjor que Janer.

Generalment s' inicia ja la posta de la reyna, convé donchs tot esmero en mantindre 'ls abrichs y escatimá las investigacions y si se observa escaseja'l pólen y l'aigua, suministrá eixos dos elements indispensables pera la cria.

Lo pólen se substituheix ab farina, colocantla á la proximitat dels ruscos en lloch resguardat del vent y escampanntla sobre alguns marchs de brescas buydas, tiranthi luego alguna mel per sobre pera cridar la atenció de las abellas

L' aygua, en plats ó artesas planas, en los que per facilitar l' accés á las abellas, evitant s' aneguin, s' hi posan algunas petites branques de salzer, pí ó cualsevol altre arbust, de manera que quedin á flor d' aygua.

La renovació y netedat en eixos plats ó artesas, ha de ser rigurosa, aixís mateix convé posar alguna sal al aigua, fins que resulti lleugerament salada

Més que may, se demostrará la acertada previsió del agricultor cuan vá preparar l' hivernatje, puix salvará aqueixas crias prematuras, conservant fortas las colonias pera sofrir las intemperancias del següent Mars.

IMPRESA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, MOLAS, 31.—BARCELONA.